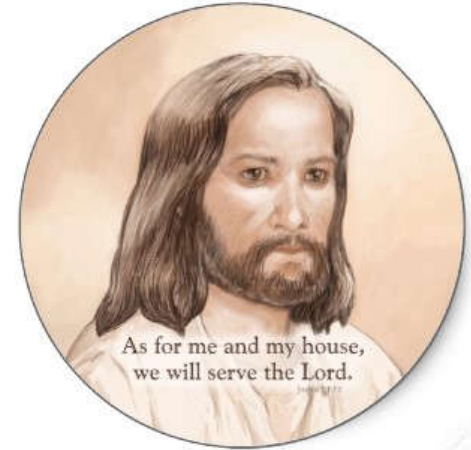

Egzegeza SZ – Izbor iz Petoknjižja
petkom u 11:00
<http://amdg.eu/tfmvi>

Jošua

u Petoknjižju

יהושע *j^ehošua^a*, LXX: Ἰησοῦς

Ratnik (Izl 17,8–16)

Jošua u boju s Amalekom, Nicolas Poussin
1593/94 – 1665

- ❑ **1. *Mladi vojskovođa***
 - po čijemu nalogu (v10)?
 - Mojsijevu
 - Prvi zadatak (v9)?
- ❑ **Odabire borce**
 - Koliko traje boj (v12)?
- ❑ **Dugo – cijeli dan**
 - Mojsijeva uloga (v10-12)?
- ❑ **Molitveno pokroviteljstvo**
- ❑ **u boju s Amalekom (jd.! v13) – čiji boj (16b)?**
 - Rat Gospodnji protiv Amaleka (v16)
 - Korjenito suprotstavljanje (יהוה: “ja ću izbrisati” 14b)

Poslužitelj i molitelj (Izl)

□ 2. *Jedini s Mojsijem (24,13)* – gdje?

- Na svetoj gori – *koliko ostaju (v18)*?
- 40 dana i 40 noći

□ 3. *Gdje boravi (33,11)*?

- u šatoru sastanka
- Mojsije povremeno, a Jošua?
- Stalno

□ Koje dobi (33,11)?

- Momak, “mali”
(נער *ná‘ar* usp. 1 Sam 3,
1 Kr 3,7; Jer 1,6s)
- 16 poglavlja nakon Izl 17

Izviđač (Br 13.14)

- Kakvu ulogu dobiva u Br 13,2?
 - Izvidjeti zemlju
- Iz kojega plemena (v8)?
 - Efrajim
- Kako se zove u Br 13,16b (usp. Pnz 32,44)?
 - Hošea > Jošua – *što to znači?*
 - יהושע *j'hošu^a* (jah + jaša)
- Prevrat (Br 14,4)?
 - “Natrag u Egipat”
- Jošua s Kalebom (iz Jude) potresen (v6) – gesta?
 - Razdiru haljine
- Jedini će ući u zemlju (v30)
 - nisu pomrli nakon pobune (v38)
- Reakcija (v7.9)?
 - “dobra zemlja” (v7) – ispravljaju glasine: “zemlja proždire” (13,32)
 - “Ne bojte se!” (v9) – ohrabruju zajednicu

Jošua nasljednik

- ❑ **Kakvo zaduženje** (Br **34,17** usp. 32,28)?
 - Podijeliti baštinu - *S kime zajedno?*
 - Sa svećenikom
- ❑ **Božji nalog?** (Pnz **1,38**)
 - Mojsije **podsjeca** (31,3)
- ❑ **Izvršenje:** Jošua prima poslanje (Pnz 31,7)
 - **Od koga?**
 - Mojsija – *Pred kim?*
 - Pred cijelom zajednicom
- ❑ **Nalog (Pnz 31,7) – dvostruk?**
 - S narodom u zemlju
 - Predati u baštinu – *Potpora (Pnz 31,8)?*
 - יהוה će biti s tobom (usp. Izl 3,12)

- ❑ **Tko govori Mojsijev psalam 32,44?**
 - Mojsije i Jošua
- ❑ **Osvrt:** Kako prima poslanje u 34,9?
 - “zaređen”,
 - ispunjen duhom

Egzegeza SZ – Izbor iz Petoknjižja
petkom u 11:00
<http://amdg.eu/tfmvi>

Božji narod

O poimanju naroda u Petoknjižju
(Izl 24 u širem kontekstu)

Nepoznati Bog Izraelov

- עַמִּי 'ammî “moj narod” (Izl 3,7) – tko?
 - Dobro vidio (usp. Post 1) *poniženje*
 - Krik boli kao u Post 4,10 (צַעַק *ša'ak*)
 - blisko poznavanje (יָדַע *jada'*) *boli*
- Motiv Izlaska u 5,1.3?
 - “da slavi svetkovinu za יהוה” (5,1);
“da prinesemo žrtvu” (5,3)
- Pusti narod moj! (5,1) – čiji zahtjev, kome?
 - Bog Faraonu
- “Ne znam ga”, “neću pustiti” (5,2)
 - Bog Izraelov (Post 33,20)
 - Usp. Izl 5,3 s 3,18:
 - pusti da odemo i našem Bogu žrtvujemo
- Opet Božji zahtjev: “da mi služe” (3,18; 5,3; 7,16.26; 8,16; 9,1.13; 10,3)

- Religija? 5,4s
- odvrćanje od posla
- Rezultat u 5,6?
- Pogoršanje

Gospodin kraljuje

- Kada su “zajednica”
עדת ישראל *‘adat jiśra’el* (Izl 12,3)?
 - Kod Pashe
 - עדה *‘edâ* svjedočenje – očevici
- Kakvu ulogu ima Bog u 15,18? Rok?
- יהוה kraljuje – zauvijek 15,18
- Oslobođenje pomoću אות *’ôṭ* (usp. 4,28)
 - *znakovima* – “sva znamenja” (4,28)
 - Izbavljenje u kritičnom trenutku (14,10)
- Teološka nakana iz 7,5?
- “Egipat će spoznati da sam ja יהיה”
7,5; 14,4.18 usp. 14,25

Ne-etničko definiranje

- Tko *izlazi* iz kuće ropstva (Izl 12,38)
- “Mnoštvo drugoga svijeta”
- Kako je stvoren narod prema 19,4?
- “k sebi sam vas doveo” – odakle v5?
 - Iz svih naroda (v5)
- Narod u v5s?
 - Božje vlasništvo, svećenici
 - גוי קדוש *gôj qadôš* (“sveti pogani”)
- Mojsijeva vlast? (Izl 14,31; 19,9)
 - Od Boga
 - Vjerodostojna, pouzdana (14,31)
 - Vječna (19,9 usp. Mt 5,18)
 - Razgovor s Bogom razlog

Konstituiranje Božjega naroda

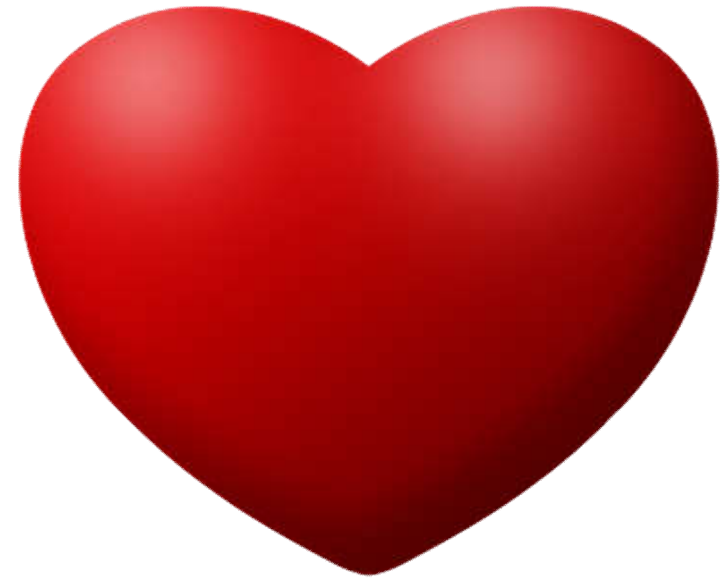
- **Otvoreno ponuđena pogodba 19,5**
 - **KS: “pokoravati se” – *Slušati glas***
 - **Čuvati savez (usp. vrt u Post 2,15)**
 - **בריתִי *b'erîti* “moja obveza” (usp. Post 6,18)**
- **Tko odlučuje u 24,3.7?**
- **Zajednička, ponovljena odluka**
 - **Slušanje: stav srca (24,7)**
- **Što se ispunja u 24,5.8?**
 - **Žrtve (5); krv saveza (8)**
 - **Najavljeno bogoslužje (usp. 3,18)**
- **Kako se zove Zakon u 24,7?**
 - **Knjiga Saveza – pred zajednicom**
 - **uz oltar**

Zapovijed ljubavi
i osnovni nacrt biblijske
antropologije

Pnz 6,5 i Lev 19,18 u Bibliji

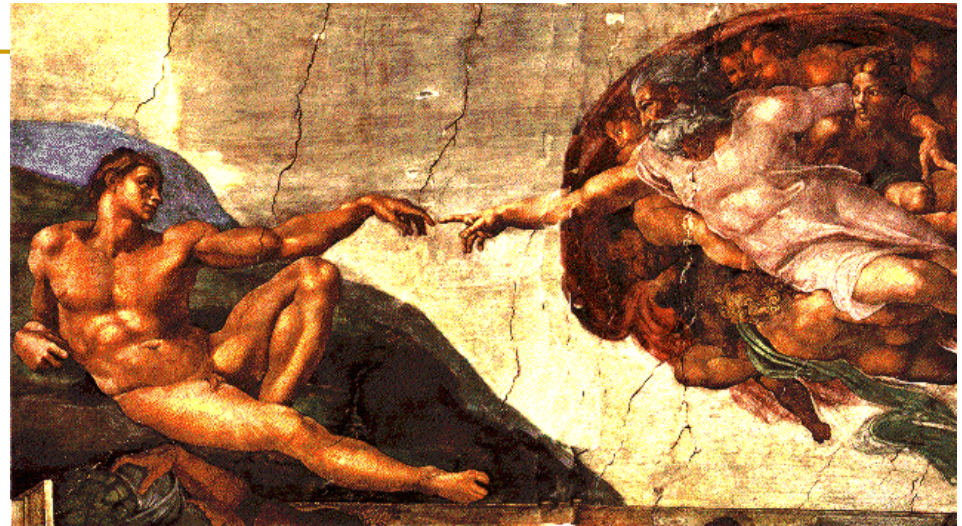
Najveća zapovijed

- Odnos prema Bogu u Pnz 6,5:
 - **Ljubi יהוה (Pnz 6,5
usp. 10,12; 11,1; 11,13; 30,16)**
 - Elementi:
 - **1. Srce לב *leb* – καρδία**
 - Srce: središte osobe, spoznaja, izvor riječi (=glava)
 - ⇔ Bubrež = osjećaji, volja (= srce)
-

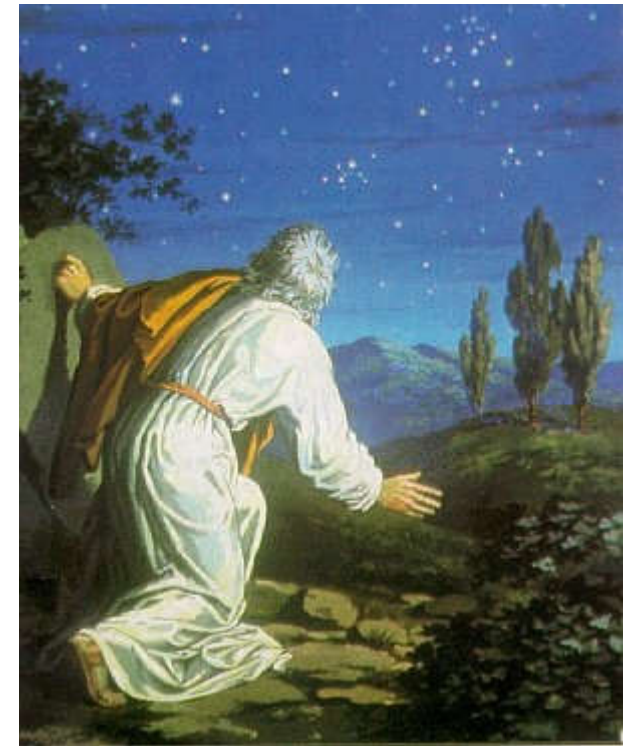
Elementi

- 2. Duša
- נֶפֶשׁ *nefeš*, ψυχή – duša,
redovito: život
- 3. Snaga
- מַעַד *m^eô'd* – obilje, sila (*jako dobro Post 1,31*)
 - U NZ:
 - Isus u Mt 22,37; Mk 12,30 + νοῦς
 - Pismoznanc u Lk 10,27
- Ljubi(te) svim srcem,
svom dušom (Pnz 10,12; 11,13)

Utemeljenje

- Uvod u 6,4:
- **Jer je naš, jer je jedini (Pnz 6,4)**
 - Onima koji ga ljube (7,9):
- **Čuva savez po tisuću naraštaja (7,9)**
 - Razlog u 10,22:
- **Jer te umnožio kao zvijezde na nebesima (10,22)**
 - Svrha zapovijedi u 11,14 i 30,16:
- **Dobit ćeš plodno tlo (11,14)**
- **Da živiš, budeš blagoslovljen (30,16)**

Bližnji

- U zakonu svetosti u Lev 19,18.34:
- **Ljubi bližnjega kao sebe sama (19,18)**
- **Ljubi stranca kao sebe sama (19,34)**
 - Jer si bio stranac
 - (jer) sam ja vaš Bog
 - ~ Ljubite neprijatelje (Mt 5,44; Lk 6,27)
 - Uz najveću zapovijed nosi sav Zakon i Proroke (Mt 22,40)
- **Kraljevski zakon (Jak 2,8)**

